
KBD01

Sambucetum nigrae

Fijałkowski 1967

Nitrofilní křoviny s bezem černým

Tabulka 4, sloupec 7 (str. 151)

Orig. (Fijałkowski 1967): *Sambucetum nigrae* Ass. nov.

Syn.: *Aegopodio podagrariae-Sambucetum nigrae*

Doing 1969, *Sambucetum nigrae* Oberdorfer 1973, *Ficario-Sambucetum nigrae* Sádlo in Kolbek et al. 2003, *Lamio albi-Sambucetum nigrae* Linke 2003

Diagnostické druhy: *Prunus domestica*, ***Sambucus nigra***; *Ballota nigra*, *Bryonia alba*, *Chelidonium majus*

Konstantní druhy: ***Sambucus nigra***; *Artemisia vulgaris*, *Ballota nigra*, *Chelidonium majus*, *Elymus repens*, *Galium aparine*, *Geum urbanum*, ***Urtica dioica***

Dominantní druhy: ***Sambucus nigra***; *Anthriscus sylvestris*, *Chelidonium majus*, *Poa trivialis*, ***Urtica dioica***, *Vitis vinifera* subsp. *vinifera*

Formální definice: *Sambucus nigra* pokr. > 50 % NOT *Abies alba* pokr. > 25 % NOT *Acer platanoides* pokr. > 5 % NOT *Acer pseudoplatanus* pokr. > 5 % NOT *Alnus glutinosa* pokr. > 5 % NOT

Fagus sylvatica pokr. > 25 % NOT *Fraxinus excelsior* pokr. > 25 % NOT *Picea abies* pokr. > 25 % NOT *Pinus sylvestris* pokr. > 25 % NOT *Quercus robur* pokr. > 25 % NOT *Robinia pseudoacacia* pokr. > 25 %

Struktura a druhové složení. Vzhled porostů určují prutnaté a ve zralosti široce rozložené porosty mezofilního širokolistého keře bezu černého (*Sambucus nigra*). Dopravázejí jej další mezofilní dřeviny přirozených stanovišť (např. *Acer platanoides* a *Euonymus europaeus*) i nepůvodní dřeviny antropogenních stanovišť (např. *Aesculus hippocastanum*, *Malus domestica*, *Robinia pseudoacacia* a *Syringa vulgaris*). Hlavní úroveň porostu bývá vysoká 2–5 m; vyšší porosty někdy podruštají spodní vrstvu keřového patra s *Ribes rubrum* nebo *R. uva-crispa*. V porostech se zpravidla vyskytuje 10–20 druhů cévnatých rostlin na plochách o velikosti 25–100 m². Mechové patro obvykle chybí nebo má malou pokryvnost.

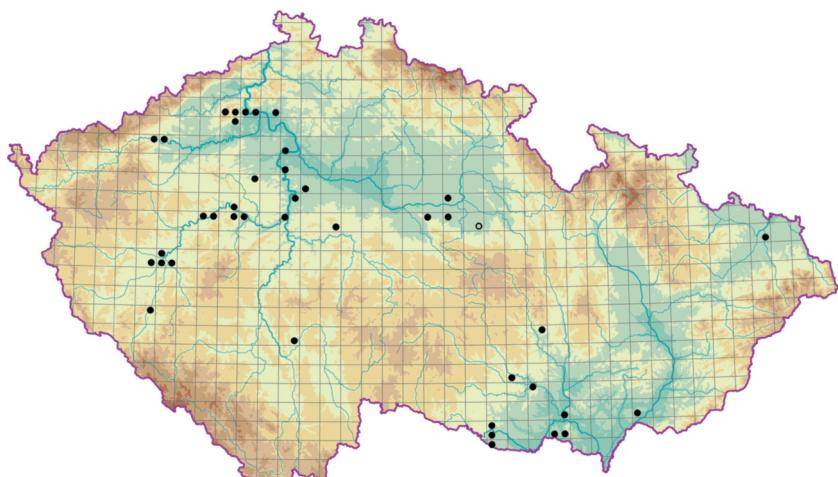
Stanoviště. Ve volné krajině se společenstvo nachází jen v nížinách a teplých pahorkatinách, zatímco v obcích se vyskytuje až do horského stupně. Mimo sídla se nachází v nivách a na okrajích lužních lesů a akátin nebo podél lesních cest, dále na pasekách akátin a některých typů vlhkých smrkových kultur, rovněž i na polních mezích a v příkopech mezi silnicí a polem nebo v mladých stromořadích. Ve vsích a zemědělských výrobních areálech lemuje budovy a oplocení, zarůstá stará rumiště a zbořeniště, nevyužívané proluky domů ve městech, stinné dvory, opuštěné sady, zahrady, parky a hřbitovy.

Dynamika a management. Porosty se vyvíjejí z náletu bezu černého do rumištní vegetace, nejčastěji do vlhčích společenstev svazů *Atriplicion*, *Dauco carotae-Melilotion*, *Arction lappae*, *Convolvulo arvensis-Elytrigion repens* a *Aegopodium podagrariae*, nebo do vegetace přirozených nitrofilních lemů svazů *Senecionion fluvialis* a *Impatiens noli-tangere-Stachyon sylvaticae*. Porosty však



Obr. 46. *Sambucetum nigrae*. Porosty bezu černého (*Sambucus nigra*) v příkopu zámku Sádek u Čáslavic na Třebíčsku. (M. Chytrý 2007.)

Fig. 46. Nitrophilous scrub of *Sambucus nigra* in a ditch at Sádek castle near Čáslavice, Třebíč district, western Moravia.



Obr. 47. Rozšíření asociace KBD01 *Sambucetum nigrae*; existující fytocenologické snímky dávají dosluhují neúplný obraz skutečného rozšíření této asociace.

Fig. 47. Distribution of the association KBD01 *Sambucetum nigrae*; available relevés provide an incomplete picture of the actual distribution of this association.

vznikají také uchycením bezu v kulturách konkurenčně slabých okrasných dřevin (např. *Cotoneaster* spp. a *Spiraea* spp.) nebo v kulturách užitkových dřevin, zejména v neudržovaných ovocných sadech. Některé tyto křoviny se periodicky vytínají a bez poté snadno zmlazuje a úspěšně se prosazuje vedle jiných dřevin. V dalších porostech je bez neúspěšně vytínán jako nežádoucí, zatímco jinde je naopak preferován před ostatními keři a řezem tvarován do formy jednokmenných nebo dvoukmenných stromků.

Rozšíření. Asociace *Sambucetum nigrae* byla zaznamenána v Německu (Oberdorfer 1973), Polsku (W. Matuszkiewicz 2007), Rakousku (Forstner 1984, Exner & Willner in Willner & Grabherr 2007: 62–83), na Slovensku (Jarolímek et al. 2008), v Maďarsku (Borhidi et al. 2012) a na Ukrajině (Didukh et al. in Didukh et al. 2011: 143–199), pravděpodobně se však vyskytuje i v dalších zemích v teploperátní zóně Evropy. V České republice se nachází hojně v nížinách a pahorkatinách a vzácněji ve vyšších polohách, ale fytocenologická dokumentace je značně mezernatá. Snímky pocházejí např. z Českého středohoří (Sádlo, nepubl.), Plzni (Chocholoušková, nepubl.), Křivoklátska (Sádlo in Kolbek et al. 2003a: 41–86), Prahy (P. Pyšek & A. Pyšek 1988) a jejího širšího okolí (Rambousková 1984), Železných hor (Neuhäuslová 1995), různých míst

na jižní Moravě (Horáková, nepubl., Sádlo, nepubl.) a Ostravy (Wika & Saganová 1995).

Variabilita. Lze rozlišit tři varianty:

Varianta *Ficaria verna* (KBD01a) sdružuje porosty na přirozených stanovištích v nivách. Rostou v nich mladí jedinci lužních stromů, např. *Salix euxina* a *Ulmus laevis*, a geofyty *Anemone ranunculoides*, *Corydalis cava*, *Ficaria verna*, *Gagea lutea*, *Galanthus nivalis* aj. Tato varianta odpovídá asociaci *Ficario-Sambucetum nigrae* Sádlo in Kolbek et al. 2003.

Varianta *Bryonia alba* (KBD01b) zahrnuje porosty v sídlech nížin a pahorkatin. Charakterizují ji teplomilné druhy *Arctium lappa*, *Ballota nigra*, *Bryonia alba*, *Clematis vitalba*, *Conium maculatum*, *Leonurus cardiaca*, *Mercurialis annua* aj.

Varianta *Campanula trachelium* (KBD01c) sdružuje porosty v sídlech chladnějších oblastí s častým výskytem dřevin *Symporicarpos albus* a *Ulmus glabra* a bylin *Campanula trachelium*, *Chaerophyllum aureum*, *Festuca gigantea* a *Geleopsis tetrahit*.

Hospodářský význam a ohrožení. Bez černý je mnohostranně užitečný: k jídlu se upravují plody i květy a obojí má rovněž využití v lidovém léčitelství a farmacii. Oblíbená je i houba boltcovitka ucho Jiřího (Hirneola auricula-judae), která se sbírá

z bezových kmenů. Dřevo bezu se používá k výrobě hudebních nástrojů. Ačkoli jsou křoviny s bezem černým stále hojně, v posledních desetiletích z obcí mizí a nahrazují se okrasnými výsadbami.

■ **Summary.** This scrub type is dominated by the meso - philous nutrient-demanding shrub *Sambucus nigra* and contains various ruderal, nutrient-demanding herbs. In the lowlands and colline areas it occurs both in human settlements and open landscapes, while at higher altitudes it is confined to the settlements. It is found along roads, on the edges of forests or arable fields, on building rubble and in other types of abandoned ruderal habitats.

Tabulka 4. Synoptická tabulka asociací mezofilních a xerofilních křovin a akátin (třída Rhamno-Prunetea, část 2: *Sambuco-Salicion capreae*, *Aegopodio podagrariae-Sambucion nigrae*, *Chelidonio majoris-Robinion pseudoacaciae*, *Balloto nigrae-Robinion pseudoacaciae* a *Euphorbio cyparissiae-Robinion pseudoacaciae*) a subalpínské klečové vegetace (*Roso pendulinae-Pinetea mugo*).

Table 4. Synoptic table of the associations of mesic and xeric scrub and *Robinia* groves (class Rhamno-Prunetea, part 2: *Sambuco-Salicion capreae*, *Aegopodio podagrariae-Sambucion nigrae*, *Chelidonio majoris-Robinion pseudoacaciae*, *Balloto nigrae-Robinion pseudoacaciae* and *Euphorbio cyparissiae-Robinion pseudoacaciae*) and subalpine krummholz vegetation (*Roso pendulinae-Pinetea mugo*).

- 1 – KBC01. *Ribeso alpini-Rosetum penduliniae*
- 2 – KBC02. *Rubetum idaei*
- 3 – KBC03. *Senecioni fuchsii-Sambucetum racemosae*
- 4 – KBC04. *Senecioni fuchsii-Coryletum avellanae*
- 5 – KBC05. *Salicetum capreae*
- 6 – KBC06. *Piceo abietis-Sorbetum aucupariae*
- 7 – KBD01. *Sambucetum nigrae*
- 8 – KBD02. *Lycietum barbari*
- 9 – KBD03. *Sambuco nigrae-Aceretum negundo*
- 10 – KBE01. *Chelidonio majoris-Robinietum pseudoacaciae*
- 11 – KBE02. *Poo nemoralis-Robinietum pseudoacaciae*
- 12 – KBF01. *Arrhenathero elatioris-Robinietum pseudoacaciae*
- 13 – KBG01. *Melico transsilvanicae-Robinietum pseudoacaciae*
- 14 – KCA01. *Dryopterido dilatatae-Pinetum mugo*
- 15 – KCA02. *Adenostylo alliariae-Pinetum mugo*

Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Počet snímků	10	41	11	9	26	10	40	25	8	152	78	39	18	25	2
Počet snímků s údaji o mechovém patře	8	24	8	3	14	10	34	24	0	134	72	35	18	20	2

Keřové a stromové patro

Ribeso alpini-Rosetum penduliniae

<i>Ribes alpinum</i>	60	1
<i>Rosa pendulina</i>	40	.	.	11
<i>Lonicera nigra</i>	20	1

Senecioni fuchsii-Coryletum avellanae

<i>Corylus avellana</i>	20	2	9	100	12	.	3	.	13	8	5	5	.	.	.
<i>Rhamnus cathartica</i>	20	.	.	22	.	.	.	12	.	1	3

Salicetum capreae

<i>Betula pendula</i>	10	15	27	22	58	.	3	.	13	1	3	3	6	.	.
<i>Populus tremula</i>	.	7	9	22	31	.	3	.	.	3	3	3	.	.	.

Piceo abietis-Sorbetum aucupariae

<i>Sorbus aucuparia</i>	50	15	36	22	19	100	.	.	.	1	6	.	.	40	100
<i>Picea abies</i>	.	12	27	56	15	80	3	.	.	1	3	3	.	44	100

Sambucetum nigrae

<i>Prunus domestica</i>	.	2	15	4
-------------------------	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---

Lycietum barbari

<i>Lycium barbarum</i>	5	100	.	.	1
------------------------	---	---	---	---	---	---	---	-----	---	---	---	---	---	---	---

Tabulka 4

Tabulka 4 (pokračování ze strany 151)

Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Syringa vulgaris</i>	.	.	9	.	.	.	3	20	.	1	1
<i>Ailanthus altissima</i>	3	12	.	1
<i>Sambuco nigrae-Aceretum negundo</i>															
<i>Acer negundo</i>	5	.	100	1
<i>Fraxinus angustifolia</i>	25
<i>Chelidonio majoris-Robinietum pseudoacaciae</i>															
<i>Ribes uva-crispa</i>	10	.	9	11	15	.	8	.	.	34	21	13	11	.	.
<i>Melico transsilvanicae-Robinietum pseudoacaciae</i>															
<i>Rosa canina</i> agg.	.	2	9	.	19	.	15	16	25	9	26	8	61	.	.
<i>Cotoneaster integrerrimus</i>	20	2	12	3	33	.	.	.
Diagnostické druhy pro dvě a více asociací															
<i>Lonicera xylosteum</i>	50	.	9	33	4	2
<i>Rubus idaeus</i>	40	100	82	44	58	60	8	.	13	5	1	5	.	24	50
<i>Sambucus racemosa</i>	30	27	100	33	42	10	.	.	.	2	3	3	11	.	.
<i>Salix caprea</i>	.	10	45	22	100	.	8
<i>Sambucus nigra</i>	10	15	18	.	12	.	100	32	13	82	51	21	6	.	.
<i>Robinia pseudoacacia</i>	13	16	13	100	100	100	100	.	.
<i>Pinus mugo</i>	100	100	.
Ostatní druhy s vyšší frekvencí															
<i>Rubus fruticosus</i> agg.	10	51	64	22	19	10	15	4	25	46	56	31	39	.	.
<i>Prunus spinosa</i>	.	2	.	.	8	.	5	4	.	11	27	3	22	.	.
<i>Euonymus europaeus</i>	.	.	.	22	.	.	8	.	.	16	10	.	6	.	.
<i>Acer pseudoplatanus</i>	10	7	9	22	27	30	5	.	.	4	1	3	.	4	.
<i>Acer campestre</i>	10	.	.	.	8	.	.	.	25	6	8	.	11	.	.
<i>Quercus robur</i>	10	2	.	.	8	4	6	3	22	.	.
<i>Rubus caesius</i>	.	2	.	.	4	.	10	4	38	4	1	8	.	.	.
<i>Carpinus betulus</i>	20	2	9	11	15	3	3	.	6	.	.
<i>Fagus sylvatica</i>	10	10	18	11	8	30	3
<i>Pinus sylvestris</i>	.	2	.	11	.	.	3	.	.	1	5	5	22	.	.
Bylinné patro															
<i>Ribeso alpini-Rosetum pendulinae</i>															
<i>Polypodium vulgare</i> agg.	50	.	.	11	.	10	.	.	.	4
<i>Rubetum idaei</i>															
<i>Calamagrostis epigejos</i>	.	68	45	11	27	.	10	.	25	2	17	54	11	.	.
<i>Seneconii fuchsii-Sambucetum racemosae</i>															
<i>Atropa bella-donna</i>	.	.	18
<i>Seneconii fuchsii-Coryletum avellanae</i>															
<i>Knautia maxima</i>	.	.	.	22
<i>Melica nutans</i>	20	5	45	78	15	10	.	.	.	2	1
<i>Dryopteris filix-mas</i>	50	12	45	89	15	20	3	.	.	7	24	.	.	.	50

Tabulka 4 (pokračování ze strany 152)

Slopec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Asarum europaeum</i>	.	.	.	67	4	1
<i>Epilobium montanum</i>	20	7	27	56	35	.	3	.	.	1
<i>Impatiens noli-tangere</i>	40	5	18	78	12	.	3	.	.	3	1
<i>Mercurialis perennis</i>	30	2	36	67	8	1	3
<i>Senecio nemorensis</i> agg.	30	37	82	89	38	60	3	.	.	1	1	.	.	8	100
<i>Hepatica nobilis</i>	.	.	9	44
Piceo abietis-Sorbetum aucupariae															
<i>Phegopteris connectilis</i>	60	.	.	.	1
<i>Dryopteris dilatata</i>	20	10	27	22	23	80	.	.	.	3	1	10	.	24	50
<i>Avenella flexuosa</i>	.	22	18	11	4	100	.	.	.	3	18	8	17	76	.
<i>Streptopus amplexifolius</i>	20
<i>Ranunculus platanifolius</i>	20
Lycietum barbari															
<i>Asperugo procumbens</i>	3	12
<i>Anthriscus cerefolium</i>	3	12	.	3
<i>Bromus sterilis</i>	15	32	.	27	4	26	.	.	.
Sambuco nigrae-Aceretum negundo															
<i>Humulus lupulus</i>	.	.	9	.	.	.	8	4	63	13	1	15	.	.	.
<i>Parthenocissus inserta</i>	8	.	25
<i>Carduus crispus</i>	10	4	38	7	3	8	11	.	.
<i>Sympyotrichum novi-belgii</i> agg.	5	.	25	1
<i>Torilis japonica</i>	.	2	.	11	.	.	5	.	38	4	5	10	.	.	.
Chelidonio majoris-Robinietum pseudoacaciae															
<i>Chaerophyllum temulum</i>	.	2	.	11	8	.	18	20	.	40	1	10	17	.	.
Poo nemoralis-Robinietum pseudoacaciae															
<i>Fallopia dumetorum</i>	5	4	13	15	31	13	22	.	.
<i>Poa nemoralis</i>	20	39	45	78	35	10	8	8	13	39	97	44	78	.	.
Melico transsilvanicae-Robinietum pseudoacaciae															
<i>Melica transsilvanica</i>	2	5	13	67	.	.
<i>Verbascum lychnitis</i>	1	1	3	50	.	.
<i>Arabidopsis arenosa</i>	20	6	17	5	39	.	.
<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>	10	6	10	10	56	.	.
<i>Verbascum densiflorum</i>	17	.	.
<i>Aurinia saxatilis</i>	10	1	.	.	28	.	.
<i>Asplenium septentrionale</i>	4	.	28	.	.	.
<i>Festuca pallens</i>	3	.	39	.	.	.
<i>Allium vineale</i>	8	8	.	17	.	.	.
<i>Stipa pulcherrima</i>	3	17
Dryopterido dilatatae-Pinetum mugo															
<i>Homogyne alpina</i>	72	50	.
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	.	.	.	4	30	48	.	.
<i>Gentiana asclepiadea</i>	.	.	.	8	20	24	50	.

Tabulka 4

Tabulka 4 (pokračování ze strany 153)

Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Adenostylo alliariae-Pinetum mugo															
<i>Thelypteris limbosperma</i>	100
<i>Athyrium distentifolium</i>	.	5	.	.	4	20	24	100
Diagnostické druhy pro dvě a více asociací															
<i>Epilobium angustifolium</i>	.	63	55	.	38	20	5	.	.	.	1	3	.	.	.
<i>Vaccinium myrtillus</i>	20	15	9	11	8	100	1	.	.	88	50
<i>Calamagrostis villosa</i>	.	5	.	.	4	70	76	50
<i>Bryonia alba</i>	4	.	18	28	.	.	3
<i>Ballota nigra</i>	53	72	.	39	9	26	.	.	.
<i>Chelidonium majus</i>	10	.	.	11	8	.	45	24	13	64	42	41	11	.	.
<i>Geum urbanum</i>	.	7	.	33	19	.	53	16	75	76	26	23	17	.	.
<i>Trientalis europaea</i>	4	20	72	100
Ostatní druhy s vyšší frekvencí															
<i>Urtica dioica</i>	40	63	91	56	65	10	98	40	100	85	18	28	.	.	.
<i>Galium aparine</i>	10	39	18	11	19	.	55	56	75	86	42	44	39	.	.
<i>Impatiens parviflora</i>	50	12	9	11	8	.	20	.	13	50	55	15	22	.	.
<i>Anthriscus sylvestris</i>	.	29	9	.	19	.	38	24	13	57	12	10	.	.	.
<i>Geranium robertianum</i>	30	10	18	67	23	.	5	.	25	45	32	15	28	.	.
<i>Galeopsis tetrahit</i> agg.	.	20	27	11	23	10	10	4	.	30	54	26	28	4	.
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Taraxacum</i>	.	5	27	.	23	.	28	24	25	32	18	13	11	.	.
<i>Arrhenatherum elatius</i>	10	20	.	.	15	.	5	28	13	19	21	74	6	.	.
<i>Poa trivialis</i>	.	20	9	.	8	.	33	.	.	39	3	8	.	.	.
<i>Elymus repens</i>	.	12	.	.	15	.	43	60	25	18	6	26	.	.	.
<i>Moehringia trinervia</i>	.	22	27	22	4	.	3	.	.	25	19	18	11	.	.
<i>Stellaria media</i> agg.	.	2	18	.	4	.	23	4	.	29	15	13	6	.	.
<i>Dactylis glomerata</i>	.	24	36	.	38	.	25	36	25	11	4	26	.	.	.
<i>Alliaria petiolata</i>	.	2	9	22	.	.	15	4	25	30	8	5	11	.	.
<i>Fraxinus excelsior</i>	30	5	18	11	15	.	18	.	.	18	17	3	11	.	.
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	.	5	9	.	8	.	5	.	38	21	9	26	.	.	.
<i>Poa pratensis</i> agg.	.	7	18	.	4	.	13	20	25	15	6	26	6	.	.
<i>Fallopia convolvulus</i>	.	2	9	.	.	.	10	24	.	11	19	10	39	.	.
<i>Artemisia vulgaris</i>	19	.	50	60	13	3	.	3	.	.	.
<i>Hypericum perforatum</i>	.	17	9	.	15	.	3	4	13	1	22	3	44	.	.
<i>Veronica hederifolia</i> agg.	5	24	.	15	6	8	.	.	.
<i>Aegopodium podagraria</i>	.	5	9	44	19	.	23	8	25	9
<i>Oxalis acetosella</i>	30	24	36	56	15	70	.	.	.	2	100
<i>Stellaria holostea</i>	20	10	9	44	8	7	10	8	17	.	.
<i>Viola arvensis</i>	3	4	.	4	19	18	28	.	.
<i>Lamium album</i>	4	.	33	8	.	11
<i>Fragaria vesca</i>	.	20	18	44	15	3	8	5	6	.	.
<i>Lamium maculatum</i>	20	.	9	11	.	.	10	.	13	13	3	.	6	.	.
<i>Chenopodium album</i> agg.	.	.	9	.	.	.	8	28	13	7	4	10	11	.	.
<i>Athyrium filix-femina</i>	10	20	55	56	15	50	1	.	.	4	.
<i>Agrostis capillaris</i>	.	27	27	.	15	20	3	.	.	1	4	8	.	.	.
<i>Cirsium arvense</i>	.	17	18	.	15	.	15	8	38	1	1	5	.	.	.
<i>Euphorbia cyparissias</i>	4	.	2	10	10	67	.	.	.
<i>Carex muricata</i> agg.	.	.	9	.	4	7	8	21	.	.	.
<i>Hylotelephium telephium</i> agg.	10	.	.	.	4	.	.	4	.	3	14	8	22	.	.

Tabulka 4 (pokračování ze strany 154)

Slopec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Lapsana communis</i>	.	2	9	22	4	.	8	.	.	7	6
<i>Convolvulus arvensis</i>	.	2	13	28	13	1	.	8	17	.	.
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	50	15	36	33	8	10
<i>Galeobdolon luteum</i> agg.	40	2	27	56	12	2	1
<i>Rumex obtusifolius</i>	.	.	18	.	19	.	23	.	13	2
<i>Dryopteris carthusiana</i>	20	7	27	33	4	1	.	.	.	20	50
<i>Veronica chamaedrys</i> agg.	.	7	9	22	15	.	3	.	13	4	3
<i>Lactuca serriola</i>	20	.	4	9	.	6	.	.	.
<i>Polygonatum odoratum</i>	3	12	.	28	.	.	.
<i>Ranunculus repens</i>	.	15	.	11	31	.	8	.	.	1
<i>Deschampsia cespitosa</i>	.	15	18	11	23	10	4	.
<i>Luzula luzuloides</i>	.	5	18	33	4	20	.	.	.	1	1	.	.	16	.
<i>Glechoma hederacea</i> agg.	.	5	20	4	13	2
<i>Mycelis muralis</i>	10	5	18	33	8	2	3
<i>Cirsium palustre</i>	.	12	18	.	23	.	3
<i>Pulmonaria officinalis</i> agg.	10	.	.	56	4	.	5	.	.	3
<i>Stellaria nemorum</i>	20	.	9	11	4	20	3	.	13	2	50
<i>Prenanthes purpurea</i>	.	5	18	.	4	40	16	.
<i>Campanula trachelium</i>	.	.	9	22	8	.	8	.	.	2	1
<i>Descurainia sophia</i>	3	28	.	2	.	3	.	.	.
<i>Milium effusum</i>	10	10	18	22	4	10
<i>Galium odoratum</i>	10	2	27	22	12	.	3
<i>Solidago virgaurea</i>	.	.	.	22	4	30	20	.
<i>Scrophularia nodosa</i>	.	5	36	11	4	1	1	3	.	.	.
<i>Atriplex sagittata</i>	10	20	.	1
<i>Anthericum liliago</i>	8	.	22	.	.	.
<i>Centaurea stoebe</i>	12	.	.	.	3	33	.	.	.
<i>Sympytum officinale</i>	.	.	9	11	.	.	5	.	50	1
<i>Campanula persicifolia</i>	.	.	.	22	1	4	3	6	.	.
<i>Lysimachia nummularia</i>	.	2	.	.	12	.	3	.	38	1
<i>Galeopsis speciosa</i>	.	2	9	22	25	2
<i>Anemone nemorosa</i>	.	10	.	22	4	10	.	.	.	1
<i>Galium sylvaticum</i>	30	.	.	22	8	1
<i>Asplenium trichomanes</i>	20	.	.	11	1	4	.	6	.	.
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	20	2	9	11	.	20	50
<i>Carex humilis</i>	3	.	33	.	.	.
<i>Silene dioica</i>	.	5	9	.	4	20	.	.	.	1	.	.	4	.	.
<i>Potentilla reptans</i>	5	.	25	1	.	3	.	.	.
<i>Bistorta officinalis</i>	4	24	.	.
<i>Polygonatum verticillatum</i>	10	30	8	50	.
<i>Equisetum arvense</i>	8	.	3	.	38
<i>Artemisia campestris</i>	8	22	.	.	.
<i>Thymus pulegioides</i>	1	.	28	.	.	.
<i>Galium saxatile</i>	30	12	.	.
<i>Bromus benekenii</i>	.	.	18	22	4	1
<i>Nardus stricta</i>	24	.	.
<i>Lathyrus vernus</i>	.	2	9	22	4
<i>Seseli osseum</i>	28	.	.
<i>Chaerophyllum hirsutum</i>	.	.	.	22	8	1
<i>Maianthemum bifolium</i>	.	7	.	.	.	20

Tabulka 4

Tabulka 4 (pokračování ze strany 155)

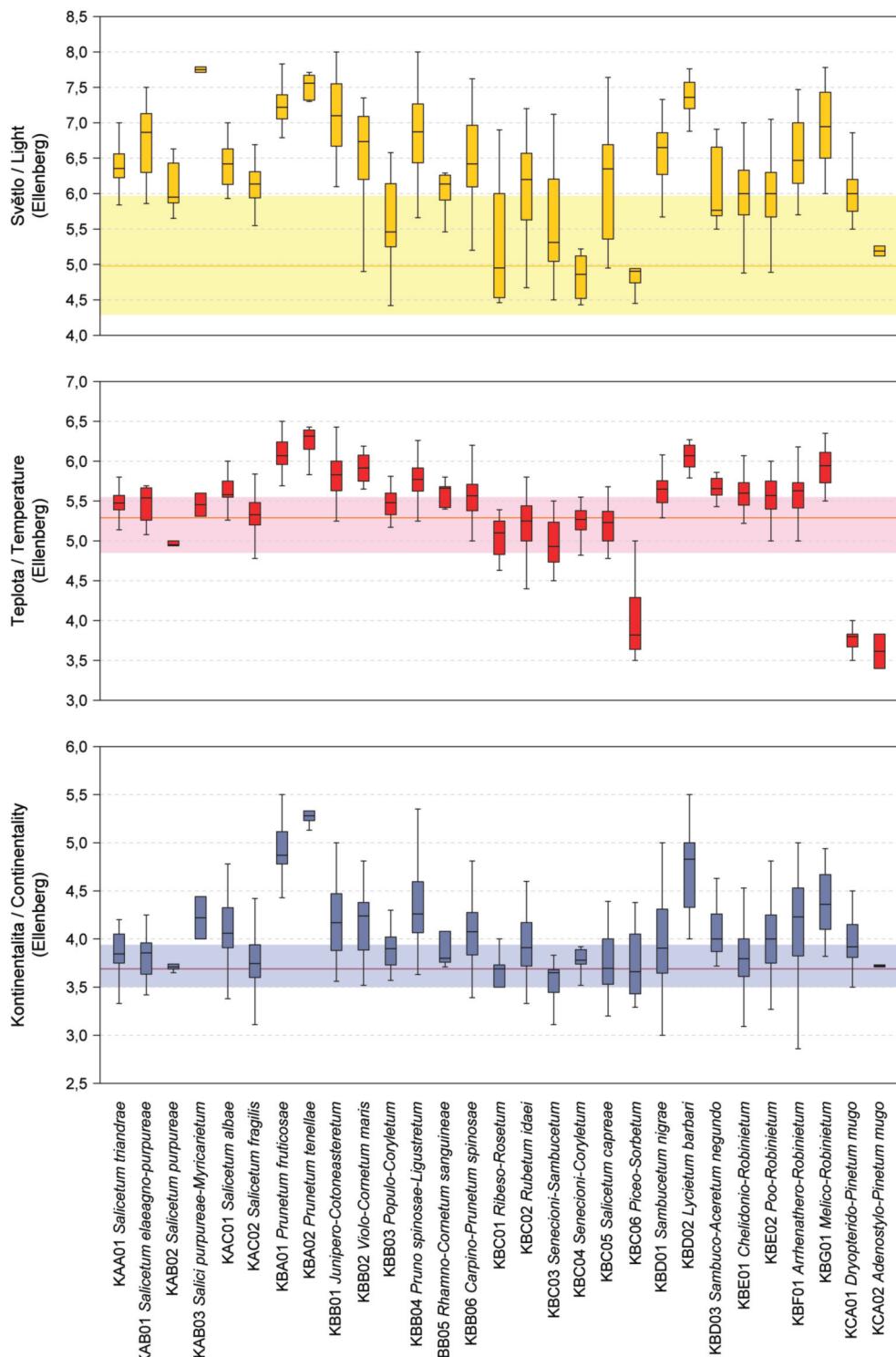
Sloupec číslo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Phalaris arundinacea</i>	.	2	5	.	25
<i>Geranium pratense</i>	5	.	25
Mechové patro															
Piceo abietis-Sorbetum aucupariae															
<i>Lophozia ventricosa</i>	30	.	.	—
<i>Scapania nemorea</i>	30	.	.	—
<i>Paraleucobryum longifolium</i>	13	40	.	.	—
<i>Diplophyllum albicans</i>	20	.	.	—
<i>Racomitrium sudeticum</i>	20	.	.	—	10	.
<i>Dicranum montanum</i>	20	.	.	—	1	.	.	10	.	.
<i>Plagiothecium curvifolium</i>	20	.	.	—
<i>Polytrichum formosum</i>	25	29	25	.	7	80	3	.	—	1	11	3	.	25	50
<i>Dicranum scoparium</i>	.	13	.	33	.	70	.	.	—	.	4	.	.	40	.
<i>Cephalozia bicuspidata</i>	20	.	.	—
Dryopterido dilatatae-Pinetum mugo															
<i>Cetraria islandica</i>	—	45	.
<i>Dicranum fuscescens</i>	—	15	.
Ostatní druhy s vyšší frekvencí															
<i>Hypnum cupressiforme</i> s.l.	38	13	38	67	.	20	3	.	—	14	42	9	39	.	.
<i>Brachythecium rutabulum</i>	.	21	25	33	7	20	3	.	—	34	7	17	6	.	.
<i>Bryum capillare</i>	—	10	21	.	11	.	.
<i>Plagiornnium affine</i> s.l.	13	29	13	.	14	.	.	.	—	5	11	9	.	.	.
<i>Ceratodon purpureus</i>	.	.	25	.	14	.	3	.	—	2	11	.	17	.	.
<i>Pohlia nutans</i>	40	3	.	—	1	3	3	.	5	.
<i>Dicranella heteromalla</i>	.	4	13	.	.	30	3	.	—	.	4
<i>Plagiothecium laetum</i>	13	4	.	.	.	20	.	.	—	1	3	.	.	5	.
<i>Dicranodontium denudatum</i>	20	.	.	—	10	.

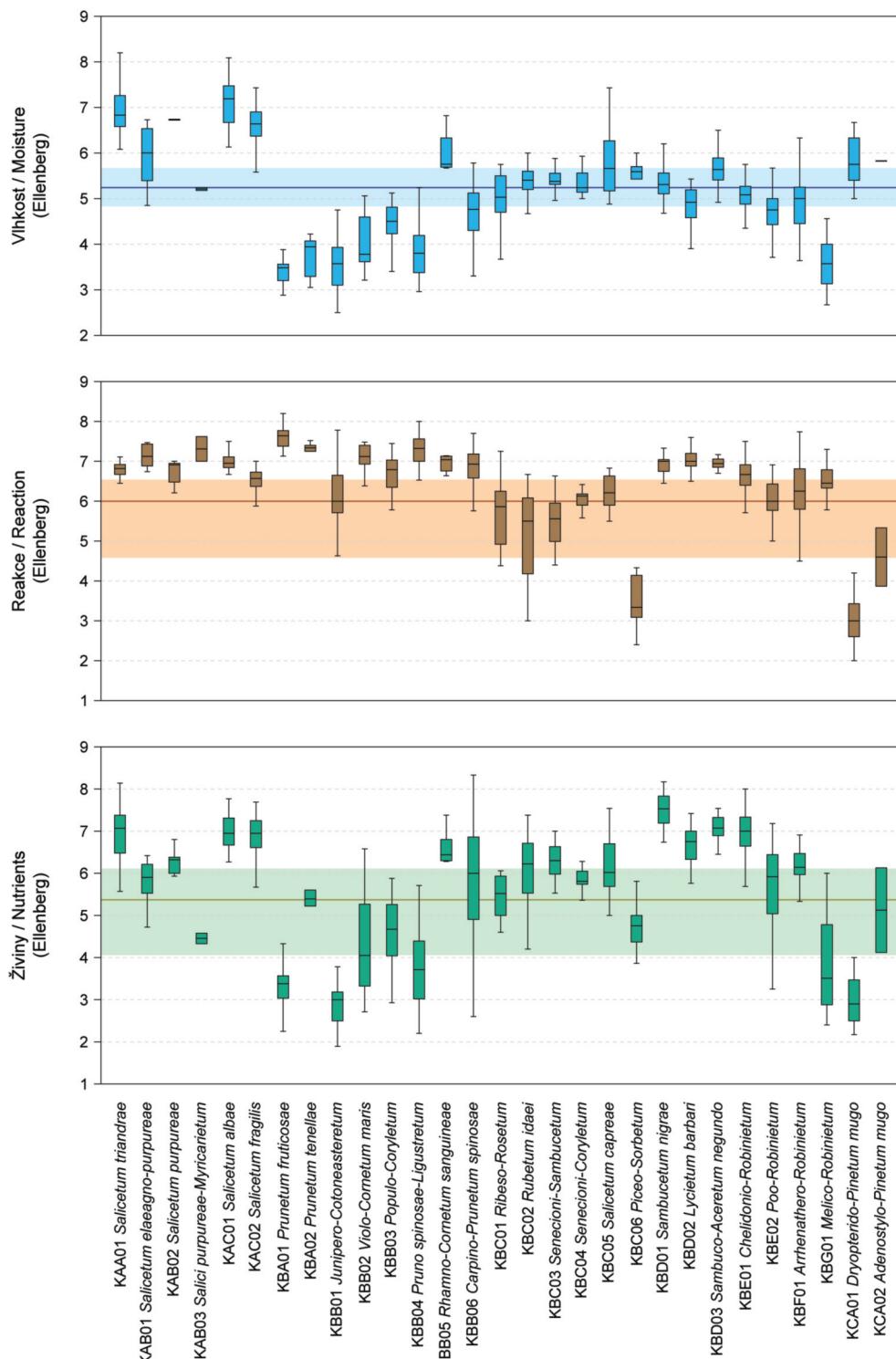
▷▷

Obr. 13. Srovnání asociací křovinné vegetace pomocí Ellenbergových indikačních hodnot, nadmořských výšek a pokryvnosti stromového, keřového a bylinného patra. Obdélníky vyznačují interkvartilové rozpětí (rozsah mezi jejich horním a dolním okrajem obsahuje 25–75 % hodnot), vodorovná úsečka uvnitř obdélníků medián a svislé úsečky pod a nad obdélníky kvantily 5 a 95 % (rozpětí úseček obsahuje 90 % zaznamenaných hodnot). Vodorovná čára na pozadí grafů znázorňuje medián a barevný pás kolem ní interkvartilové rozpětí (25–75 % hodnot) dané proměnné pro všechny asociace lesní a křovinné vegetace České republiky.

Fig. 13. A comparison of associations of scrub vegetation by means of Ellenberg indicator values, altitude and covers of tree, shrub and herb layers. Boxes represent interquartile range (25–75% of observed values), horizontal line inside the boxes is the median and whiskers represent 5–95% of observed values for each association. Horizontal line in the background of the plots and the colour envelope around it represent the median and the range of 25–75% of values of all the associations of forest and scrub vegetation of the Czech Republic.

Obr. 13





Obr. 13

